

LADDERPUZZEL 93

regen	kreot	koets
.....		
.....		
.....		
.....		
sform	huiss	paard

De opgave is van *regen storm* te maken, van *trof huis* en van *koets paard* door omzetting van de letters met vervanging van telkens 1 letter.
Dus bijvoorbeeld als volgt: kast, stal, stel, lens, wens.
Hiervoor mogen *alleen zelfstandige of bijvoeglijke naamwoorden* worden gebruikt, dus geen telwoorden, werkwoorden of eigenamen.
Voor elke juist opgeloste opgave wordt 1 punt uitgetoofd zodat uw totaal weer met drie punten kan stijgen.
Inzendingen voor dinsdag 28 januari a.s. bij mej. Hartsuiker, redactie VDH-tje.

(VERVOLG VAN PAG. 5)

Een gewoon radiotoestel is, met alle respect voor zijn prestaties, toch niet in staat verafgelegen of — wat op het zelfde neerkomt — zwakke stations met voldoende kwaliteit weer te geven. Daarvoor moeten speciale maatregelen worden getroffen hetgeen in de KY 5791 is gebeurd. Dit apparaat heeft daartoe een H.F. trap, 9 gespreide banden en is verder uitgerust met een spoeleneenheid van bijzondere constructie, welke veel gelijkenis vertoort met de kanaalklezer van een TV-toestel.

Zonder ons in de techniek te verdiepen kunnen wij wel zeggen dat dit resultaat in uitzonderlijk grote gevoeligheid en perfecte kortegolfontvangst.

Doch ook voor een sublieme weergave is gezorgd. In het toestel bevinden zich „een handvol” luidsprekers (4 stuks) en bovendien behoort een buitenboordluidspreker HFS 10 tot de standaard uitrustering. Met behulp van deze speaker kan een indrukwekkende ruimtelijke weergave worden verkregen, waarbij het hoge tonen register via deze luidspreker wordt gedirigeerd.

Voor een optimale muzikaleit zorgen de vele toetsen van het toonregister met als standen o.a. spraak — concert — jazz — solo — stereo. Daarnaast zijn er afzonderlijke regelknoppen voor hoog en laag.

De KY 5791 heeft een selectiviteits-schakelaar met 3 standen. Men kan dus steeds de bandbreedte kiezen die het beste past bij de ontvangstonstandigheden. Om het eenvoudiger te zeggen: wanneer men naar de plaatselijke zender met krachtig signaal luistert, kiest men de stand „lokaal”, dat wil zeggen grootste bandbreedte. Bij ontvangst van een verre zender wordt de stand „selectief” d.w.z. „smalle band” gekozen. Men heeft dan minder last van storingen en van bijgeluiden.

Er is tevens een schakelaar met 3 standen voor de grammofoon. Voor elke snelheid krijgt men aldus de goede aanpassing, waaruit wel blijkt dat ook de grammofoonweergave van de KY 5791 zeer goed zal zijn.

Dat is inderdaad het geval, ook al omdat dit grote toestel een groot geluid heeft dank zij de twee eindlampen in

PRISWINNAARS

Deze week worden de prijzen uitgereikt aan de heren G. J. Visser, afd. 2655 en Elfrink, afd. 2333 Utrecht, die na 89 inzendingen met een totaal van resp. 101 en 98 punten de top van de ladder hebben bereikt. Eerstgenoemde kan zijn prijs (f 10,—) afhalen bij mej. Hartsuiker, redactie VDH-tje, terwijl de heer Elfrink deze krijgt toegezonden.

Oplossing puzzel 89

Men moet de tegenpartij laten beginnen! Door in gedachten (of eventueel in werkelijkheid) over het tafelblad een lijn te trekken die het blad precies in tweeën deelt en vervolgens steeds „symmetrische zetten” te doen, heeft men de wiskundige zekerheid het laatst aan bod te komen.

Daarbij onder symmetrische zet te verstaan: het zodanig plaatsen van een munt dat deze ten opzichte van de bedoelde lijn juist spiegelbeeldig komt liggen van de voorafgaande zet van de tegenpartij. Wanneer het moment is aangebroken dat de tegenspeler laatste — aan de voorwaarden beantwoordende — gulden neerlegt, kunt u nog hetzelfde doen aan de andere kant van de deellijn, waarmee u gewonnen heeft.

Eerlijkheid beloond

In de zomer van 1957 verloor het pas enige maanden getrouwde mevrouw H. C. Ross, geb. Münstermann, werkzaam bij Isola Werke te Dieren (Duitsland) een kostbaar kleinood, namelijk haar gouden trouwring, tussen de verpakkingen van radiokastjes, bestemd voor Van der Heem.

Ze zocht nog lang na werklid om het verlorengevoerde op te diepen, maar helaas..... de ring bleef zoek.

In december zag onze heer J. Bussen van de Inkoopband bij Van der Heem iets in een ledige doos glinsteren en..... u begrijpt het reeds, de trouwring was weer terecht.

De fabrikant kon de oplettendheid van de heer Bussen zo waarderen, dat hij zijn Hollandse vertegenwoordiger opdracht gaf om de vinder hartelijk dank te zeggen en een kleine attentie aan te bieden, hetgeen deze op 9 januari j.l. aan onze fabrikant kwam overhandigen, zeer tot genoegen van ieder die bij het geval betrokken was en wel zeer in tegenstelling met de onthooping van het drama met een trouwring, eens het Vrouwtje van Stavoren overkomen.

Hartelijk dank!

Mede namens mijn kinderen dank ik de directe, opels en overig personeel voor het fruit en de fraaie bloemen, die mijn tijdens zijn ziekte heeft ontvangen. De vele blijken van belangstelling na zijn overlijden werden door ons zeer op prijs gesteld.
Wet. A. M. Hoogerworst-
Zoetendaal.

Het

V.D.H.-tje

Het personeel eert zijn overleden directeur

In de hal van het Personeelsgebouw aan de Saturnusstraat in Den Haag werd 14 januari j.l. namens het personeel een bronzen plaquette van wijlen de heer Jan van der Heem aan de directie aangeboden. Bij deze plechtigheid waren o.a. aanwezig de directie, enkele familieleden en de beeldhouwer A. Ternote.

Het personeel van onze fabrieken, zowel in Den Haag als Utrecht, kon de bij deze plechtigheid gesproken woorden via de omroepinstallatie beluisteren. Namens het gehele personeel bood de heer L. F. Laurier, secretaris van de Centrale Ondernemingsraad in een korte, maar treffende toespraak de plaquette de directie aan.

De heer Laurier onthulde vervolgens de plaquette en verzocht iedereen enkele ogenblikken stilte in acht te nemen.

Onze president-directeur, de heer L. W. van der Heem, aanvaarde het geschenk namens de familieleden en de directie.

De plaquette is in brons vervaardigd en gemaakt door de Voorburgse beeldhouwer Albert Ternote. Hij is aangebracht direct naast de hoofdingang van personeelsgebouw.

Hieronder geven wij u de volledige tekst van de toespraken die bij deze plechtigheid werden uitgesproken door de heren L. F. Laurier en L. W. van der Heem.

Rede van de heer
L. F. Laurier

Mevrouw Van der Heem, verteerde familieleden, directie, dames en heren.

Vandaag precies een jaar geleden werden wij allen diep geschokt en ontroerd door het plotseling heengaan van onze directeur, de heer Jan van der Heem. Te vroeg, ja veel te vroeg werd de heer Jan uit ons midden weggerukt. Velen van ons konden in de dagen die volgden niet bevatten dat wij de leiding en steun van de heer Jan voor goed moesten missen.

Wij hebben de heer Jan als directeur leren waarderen en werden bezield door zijn grote energie en stuwkracht. Daarnaast toonde hij altijd een goed begrip voor de menselijke verhoudingen in het bedrijf.

De heer L. W. van der Heem tijdens zijn dankwoord.

Na hen zullen echter nieuwe personeelsleden de plaatsen innemen en het is goed dat ook zij de man leren kennen die één van de enthousiaste grondleggers is geweest van het bedrijf, waarin zeer veel een bestaan vinden.

Het is onzes inziens juist hierom een goede gedachte geweest hier in het personeelsgebouw, waar ieder lid van het personeel regelmatig komt, een plaquette aan te brengen met de beeltenis van de man die voor ons allen een voorbeeld is geweest door zijn fier, werklust en menselijkheid.

De heer Albert Ternote is er in geslaagd de getuistrekken van de heer Jan vast te leggen zoals wij hem zo goed kenden, volkrachtig en sympathiek. Wij brengen de heer Ternote hiervoor onze hulde.

Wij stellen het op prijs indien de directie de plaquette uit onze handen wilt aanvaarden als symbool van de band die is gevormd tussen hen en het personeel.

Mog ik dan nu overgaan tot de onthulling van deze plaquette, geschonken door het gehele personeel en een groot aantal gepensioneerden, en u allen verzoeke enige ogenblikken van stilte in acht te nemen, ter overdenking en nagedachtenis van de heer Jan van der Heem.

Dankwoord van onze
president-directeur

Mijnheer de secretaris van de Centrale Ondernemingsraad, dames en heren,

Wanneer het leven ons weer gaat op-eisen nadat een slag ons getroffen heeft, zal die overgang ons meestal zwaar vallen. Vaak realiseren wij ons dan niet, dat dat dagelijks werk, waar we dan tijdelijk zo tegen op zien, eigenlijk een zegen is. Het vormt immers een middel bij uitstap om datgene, wat wij te dragen kregen te verwerken.

Maar ook dan zullen er momenten komen waarop hetgeen wij doormaakten zich weer met bijzondere helderheid aan onze herinnering opdringt. Zeker is dat met ons allen zo, nu wij hier bleven zijn een jaar na de dag waarop Jan van der Heem ontviel aan zijn familie en aan ons bedrijf.

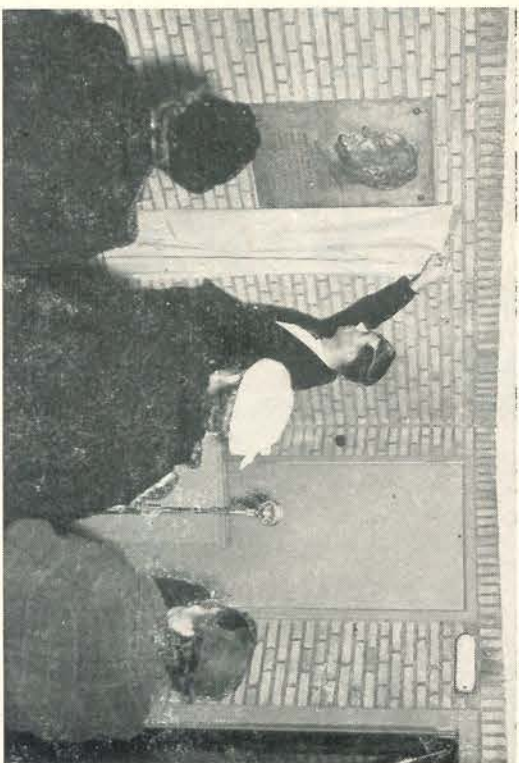
Op een dag als deze kunnen wij wijze van spreken onze gedachten en gevoelens twee wegen inslaan.

Optuue kunnen wij ons overgeven aan overdenkingen over de zo onverwachts opgereden plaats in ons midden, of wij trachten vóór alles onze aandacht te bepalen bij dat wat ons gebleven is.

Het doet mij goed, en de overige familie en de overige directieleden met mij, dat het personeel der Van der Heem-bedrijven ons vandaag de keuze waarvan ik sprak vergemakkelijk. Want hoezeer ik in uw toespraak, beste Laurier, ook opnieuw begrip beluister voor hetgeen het heengaan van mijnheer Jan betekende, daarnaast hebt u duidelijk gemaakt, dat ook naar de gevoelens van het personeel ons veel positiefs gebleven is.

Hoewel het u misschien verbaast dat ik dit woord hier in de mond neem, gevoel ik er behoefte aan u te zeggen, dat er vandaag toch ook vreugde in onze harten is. En wel om de waardering die Jan van der Heem zich door zijn eigen schappen van hoofd en hart ook bij ons personeel verwoeven heeft. Voor de wijze waarop u daarvan in uw toespraak op-nieuw hebt willen getuigen, zeg ik u van harte dank.

Evenzeer zijn de familie Van der Heem en de directie van onze onderneming getroffen door het bij de personeelsleden gerezen dubbele verlangen er toe bij te

Een ontroerend moment

dragen dat de herinnering aan een be-kruaan en gezien directeur zal levend blijven bij allen die hem gekend hebben en hem voor ogen te stellen aan diegenen die nu ons zullen komen. De vorm waarin dit verlangen tot uitdrukking is gebracht, kan bijzonder gestand worden genoemd: een fraaie plaquette op een plaats waar werkelijk alle personeels-leden van tijd tot tijd langs komen.

Graag aanvaard ik, zoals u het zo treffend noemde, dit symbool van de tussen het personeel en wijlen Jan van der Heem gesproeiende band.

Met u breng ik de kunstenaar Termote hude voor zijn fraaie werk.

De mensen uit onze bedrijven dank ik uit aller naam, en meer in het bijzonder

namens mevrouw Van der Heem, voor dit huideblijk, de Centrale Ondernemingsraad voor het genomen initiatief en u, mijnheer de secretaris, voor de woorden die u gesproken hebt.

Ik dank u allen zeer.

Direct na afloop van de plechtigheid begaven directieleden, de heren L. W. van der Heem, L. C. M. J. Gussenhoven, G. van Vliet en Ir. P. G. Zaaijer, alsook mevrouw Gussenhoven-van der Heem en de heer L. F. Laurier zich naar het graf van wijlen de heer Jan, waar namens commissarissen, directie en personeel op deze eerste herdenking van de sterfdag een krans werd gelegd.

Een foto voor het personeel

Van verschillende zijden, vooral van VDH-ers die wijlen de heer Jan van der Heem goed gekend hebben, kregen wij het verzoek of een recente foto van onze directeur ter beschikking kon worden gesteld. Wij hebben deze vraag aan de directie voorgelegd, die de volgende beslissing heeft genomen.

Iedere werknemer in ons bedrijf kan een foto van wijlen de heer Jan van der Heem krijgen, indien het formuliertje dat bij dit VDH-tje is uitgereikt ingevuld en ondertekend vóór 23 januari a.s. wordt gedeponerd in de ideeënbuis.

Hiernaast ziet u een kleine afdruk van de foto, die beschikbaar wordt gesteld; zij, die dit aanvragen krijgen de foto op het formaat 12 x 18 cm te zijner tijd toegezonden.

Streben, stranden en....

Dezer dagen, toen het zo bar woel en we af en toe orkanstoelen beleefden, zijn er op zee ook benauwde wren voor schepelingen geweest.

Zo was er de stranding van de „Ebro“, waarvan de scheepsnuten schuldig konden worden gered. We hebben erover gelezen; ook wel ze er zelf van zeiden, toen ze door persensen werden geïnterviewd. Nu zijn zeelui in het algemeen bij zulke gelegenheden niet erg spraakzaam. Maar uit het weinige wat ze zeggen en vooral uit hun totale houding spreekt vaak meer dan veel woorden zouden kunnen weergeren.

Daarom was het zo interessant, wat de koksmat, Cor van Eyck, de jongste der geredde bemanning, toen heeft gezegd.

Je kunt je gemakkelijk voorstellen, wat zo'n knaap zich daarvan een voorstelling heeft gemaakt. En je kunt je zo goed in-denken, welke prachtige toekomstplannen hij in gedachten al bouwde. Is hij me daar net goed en wel op het grote water en daar strandt zijn schuit. Als een kleinsmatte en haveloze drenkeling vist men hem op en verzorgt hem met kleren, voedsel en een sterke bakje koffie. Als men hem vraagt, hoe hij zich voelt, dan grinnikt hij alleen. Ze vragen de jeugdige gestrande strever naar zijn ideaal en wat hij nu denkt te gaan doen. Dan zegt hij alleen: „Varen“.

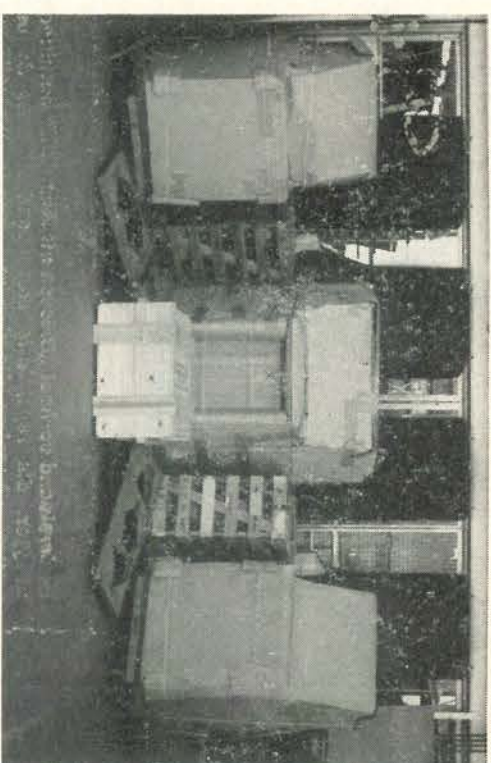
Toen ik dat las, zag ik in gedachten weer vele andere jongens en ook mannen en vrouwen, met wie ik gesproken had, omdat ze zich in hun loopbaan gestrand voelden.

Ze hadden een plan voor hun levensontwikkeling gemaakt en er hun best voor gedaan door studie en inspanning. Soms ging het ook al aardig die kant uit. En dan vlak ineens knapte het af of scheen er geen schot meer in te komen. De tijd werd hun tegen; een ander zat hun in de weg; persoonlijke moeilijkheden hadden steevast de rem aangetrokken. Het had er alles veel van, dat ze in hun idealistisch streven waren gestrand.

Wat iemand overkomt is niet altijd het belangrijkste; wel, hoe hij het verwerkt. Toen aan die koksmat werd gevraagd, wat hij nu verder dacht te doen, glunderde de knaap even over zijn kop kofte en zei kort en duidelijk: „Varen“.

Het is een bijik van geestelijke kracht, als we, wanneer we met onze levensboot schijnen te zijn gestrand, ons streven niet verliezen en geloven, dat God ons niet een altijd kalme zee, maar wel een houden thuishoort in de haven belooft.

Scheur.

EEN PRESTATIE OM TROTS OP TE ZIJN

Onlangs werd de grootste en kostbaarste installatie, die Van der Heem ooit vervaardigd heeft, voor verzending gereed gemaakt.

Het is een elektronische installa-

tie bestemd voor de Koninklijke Marine.

Deze gehele installatie is een eigen ontwikkeling van het Elektronisch Laboratorium van Van der Heem N.V.

KAZJBEK

Uit onze schooltijd herinneren we ons nog, dat de Kaukasus een hoog gebirge is en dat dit in het zuiden van Rusland ligt. De hoogste top ervan is de Kazjbek. Wat hebben wij bij Van der Heem daarmee te maken?

Dat zult u vrijdag 31 januari in de grote zaal van het Ontspanningsgebouw beleven. Daar komt Kazjbek!

Neen, geen lezing, geen aardrijkskundes, maar een muziek-, zang- en dansgezelschap, dat uit uitgeweken Russen en Joegoslaven bestaat. Dat zal ons op boeiende wijze vergasten op de Slavische balalaika-musiek.

Volgende week meer hierover, maar houdt u allen die avond vrij? t Wordt iets heel bijzonders!

Spreekuur O.R. Maanweg
21 JANUARI 1958.

1e pauze: de heren Van Antwerpen—Kouwer,
2e pauze: de heren Van der Velden—Poppen.

Spreekuur O.R. Utrecht
Fabriek Abstedertijk.
24 JANUARI 1958.

1e pauze: de heren Gosman — De Zeeuw,
2e pauze: de heren Van Beek — Van Meersbergen.

FABRIEK KEULSEKADE.
24 JANUARI 1958.

1e pauze: de heer Van Ree,
2e pauze: de heer Bonder.

PROMOTIE

De heer J. H. Vogel, tot op heden werkzaam als voorman in de groep Sijperthj/Polijsterij van onze Kasementfabriek werd met ingang van 6 januari j.l. benoemd tot baas van deze groep.

Wij wensen hem in zijn nieuwe functie veel succes!

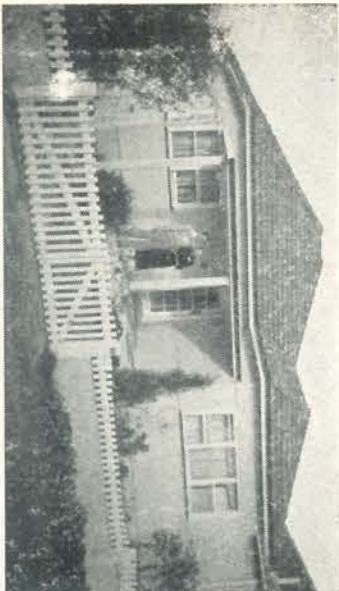

RECTIFICATIE

Door een administratieve fout is op de lijst van 12½-jarige jubilarissen niet vermeld de heer P. Th. de Jong, afd. 8700, die zijn jubileum zal vieren op 15 april 1958.

Op 21-12-1958 staat in de lijst van 12½-jarige jubilea aan de Maanweg de heer H. H. Kramers genoemd van afdeling 2643; de heer Kramers jubileert echter dit jaar nog niet en zijn naam moet derhalve niet op de lijst voorkomen.

Onze excuses voor deze storende fouten.

Brieven

uit

Australië

Onderstaand verhaal „Brieven uit Australië” ontvingen wij van de heer F. C. de Gruyter, die regelmatig correspondeert met de oud-VDH'ers de heer en mevrouw Vreeken, die al ruim 5 jaar in Australië wonen.
Wij meenden de lezers van het VDH-tje dit „sappige” verhaal niet te mogen onthouden.
De heren De Gruyter en Vreeken zeggen wij voor hun moeite hartelijk dank.

Zo'n jaar of vijf geleden emigreerden Map Vervaal en Wim Vreeken naar Australië. De rest van de familie Vreeken, groot in aantal, was reeds een jaar eerder vertrokken, hoofdzakelijk omdat er voor de grote jongens en meisjes geen kans op woonruimte bestond en allen de huwbare leeftijd hadden bereikt. De Vreekens waren uit het goede emigrantenhout gesneden: ze pakten van alles aan en zagen kans na een jaar hard werken een „blok” land te kopen en daar een zelfgemaakt huis op te zetten.

Map en Wim behoorden jaren lang tot de toegewijde employés van Van der Heem en tot op de huidige dag is hun belangstelling voor Holland en in het bijzonder voor Van der Heem groot. Wij hebben het voorrecht van een regelmatig briefwisseling en Wim's brieven vormen altijd een prettige bijdrage tot een goed begrip omtrent toestanden en verhoudingen in dit vijfde werelddeel.

Maar laat ik u even vertellen hoe het gegaan is met Map en Wim. Wim is enige jaren bij Van der Heem productieman in de fabriek geweest en later op het Planbureau. Hij probeerde in Australië in dezelfde richting door te gaan. Na wat ondergeschikte baantjes en studie in de avonduren heeft hij nu de verantwoordelijke functie van productiemananger in een grote fabriek van zink- en aluminium spuitgieterij. Hij behoort daar tot de staf en het moet als een bijzondere onderscheiding worden gezien dat een Hollandse jongen tot een dergelijke leidingde functie is opgeklimmen, terwijl er toch de concurrentie is van de „echte” Australiërs en de emigranten uit het Britse rijk (die in elk geval minder taalmoeilijkheden hebben).

Nu, na vijf jaar, is Wim er aardig bovenop. Hij heeft op een eigen stuk grond een huis laten bouwen en woont een kilometer of tien van Sydney in Bankstown, een forenzplaats. Hij bezit bovendien een goede tweedehands auto en kan dus goed uit de voeten. Zeker, Map en Wim hebben de wind wel een beetje in de zeilen gehad door de onstandigheid dat beiden werken: Map is secretaresse bij Werkspoor in Australië.

Die briefwisseling heeft ons ertoe gebracht Wim uit te nodigen eens wat uitvoeriger te schrijven over Australië en de Australiërs.

Hoewel wij hem daar, zoals hij het in zijn brief uitdrukt, enige grije haren mee hebben bezorgd, heeft hij ons niet in de steek gelaten. En hij komt dan ook op ons verzoek wat meer te vertellen over de gemiddelde Australische arbeider in de fabriek waar hij zelf werkt met een verhaal over een spuitgieter (die-caster heet zo'n man) uit de bus, zo uitvoerig en gedegen dat ik Wim hier zelf aan het woord laat.

Alvorens me aan de spuitgieter te wijden, geloof ik dat het beter is een indruk te geven van de Australische arbeider in het algemeen. De Australische arbeider, zoals ik hem zie, is een plezierige kerel, soms vol contrasten: hij schaaft zich er bij voorbeeld niet voor om achter een kinderwagen te lopen, de was te doen of zelfs een deel ervan te strijken, maar hij vertikt het om met een bos bloemen voor zijn vrouw op straat te worden gezien. Dat is „sissy”. Hij wordt graag voor stoer aangezien, hetgeen zich uit in de populairste sport hier in Australië: football, een soort rugby. Ik noem het moordenaartje spelen; voor de wedstrijd begint, komt de ambulance op het veld en haar aanwezigheid is zelden vergeefs.

De Australiër is een vakverenigingsman, houdt ervan in groepen op te treden en weet in georganiseerd verband zijn aanwezigheid goed voelbaar te maken.

Sterke punten van de Australiër zijn:

- hij vindt zich niet gauw op;
- heeft een vrij ruime opvatting; let jij maar op je eigen zaak, ik zal het op de mijne wel doen;
- op standverschil wordt weinig gelet; of je dokter, ingenieur of manager bent; allen zijn gelijk, want ieder heeft een bepaalde opdracht te doen. Dit wordt door beide par-

tijen van harte beaamd;

- beleefdheid is een zeer sterk punt. Daar kunnen sommige Hollanders nog veel van leren. Het valt ons steeds op hoe verschrikkelijk nieuwsgierig de Nederlander is en hoe onbeholpen als het op kleine beleefdheden aankomt;

- hulpvaardigheid: als een „Aussie” weet dat je in de soep zit en hij kan je helpen, dan doet hij dat. Het huis van een Nederlandse emigrant (1) werd door een storm van zijn fundamenten gelicht en een tiental ineens verder op straat neergezet. De volgende dag waren er 50 Australiërs aan het werk om het huis op zijn plaats terug te zetten. Ze werkten een heel weekend voor niets om een vriend te helpen. Nederlanders kwamen een kijke nemen om een dergelijke hulpvaardigheid te bewonderen, zonder zelf een handje te helpen.

Zwakke punten van de Australiër zijn:

- zijn angst voor een nieuwe depressie zoals die in 1939. Ik zou het een ernstig gebrek aan vertrouwen willen noemen in de mogelijkheden van dit grote en mooie land;
- het kinderlijk geloof in de mogelijkheid een hoofdprijs in de loterij te winnen, of in de kans dat een bepaald paard een race zal winnen. Per jaar worden miljoenen ponden vergokt;
- de eeuwige dorst; miljoenen gallons bier verdwijnen per jaar door Australische keelgaten. Het drankverbruik is gelijk aan de melkconsumptie, terwijl het alcoholgehalte veel hoger is dan in Nederland. Men probeert het drinken op een meer beschaafd niveau te brengen. Het gezellige café of restaurant is hier vrijwel niet bekend.

Het bovenstaande is natuurlijk een generalisatie. Er zijn ook onbeschofte Australiërs, geheelonthouders en mensen die niet gokken, enz.

Wat doet nu zo'n spuitgieter van 's morgens tot 's avonds? Daarover een volgende keer.

(Wordt vervolgd).

BIJZONDERE ERRES TOESTELLEN

Buikorgel en bakbeest

Als wij elke nieuw type radiotoestel dat bij ons in productie komt in ons blad zouden moeten beschrijven kon dat wel eens een rubriek worden die de lezers mijlen de keel ging wiltangen. Hoe interessant die verschillende ontwerpen voor de belanghebbenden ook mogen zijn, de argeloze lezer zou welhaast een indigestie krijgen van de veelheid der technische opsminkingen, nog afgezien van het gevaar dat bij de redactie een acuut gebrek aan superlatieven zou ontstaan bij het zoeken naar passende omschrijvingen van al dat moois en goeds. Maar voor een enkel keertje mag het wel...

Aannemende dat iedere rechtgeaarde VDH'er zich minstens eens per week gaat vergaapen aan de diverse radio-etages (men zit daarbij wel eens een keertje ergert aan N.V.R.D.'ers die de importantie van ERRES bijbaan niet naar waarde weten te schatten) behoeven wij u niets te vertellen over radio's van het huidige vaderlandse assortiment, met als meest prominente voor de KY 576, ook wel „flat” of wel genaamd. Die kent u natuurlijk van haver tot gort.

We zullen ons daarom bepalen tot enkele specifieke export-modellen, welke in Nederland niet verkocht worden en ook nooit op de markt zullen komen.

Nummer 1 is de KY 5651 BPS, oftewel het buikorgel.

Rare naam, doch zoals meestal heeft de vox populi ook hier de spijker precies op de kop geslagen. Dit is weliswaar geen mooie beidspraak en Godfried Bomans zou het beter gezegd hebben, maar, met alle achtung voor diens oratorisch en stilistisch talent, van radio hebben wij waarschijnlijk meer verstand, ook al zegt dat niet veel.

De KY 5651 BPS is geen chemische formule, doch een radiogramfoon, bestaande uit een batterij-ontvanger, een grammofoon met veermotor en een kristal pick-up. Het is een echte baastard, wel de B daarop geen betrekking aft, doch batterij betekent.

Men zou natuurlijk kunnen zeggen: waarom zo gecompliceerd als het ook eenvoudig kan, maar zulke lieden zouden wij willen wijzen op de uitgestrektheid van Moeder Aarde met haar millarden

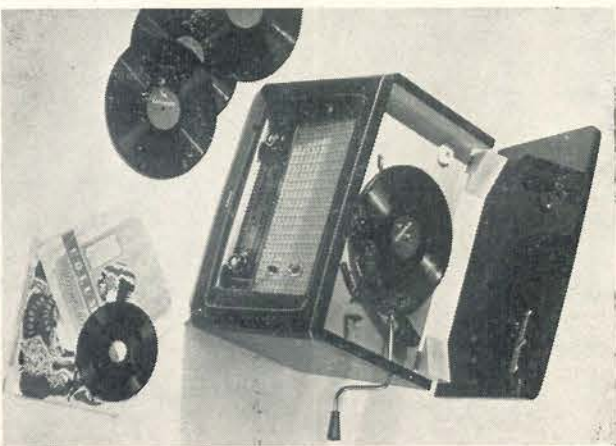
bewoners, waarbij velen nog van elektriciteit verstoken zijn. Of ze er ongetuigdiger door zijn is een andere zaak, doch een feit is het wel dat het voor radiofabrieken zaak is toestellen naar deze achtergebleven gebieden te dragen en aldaar aan de man te brengen.

Een batterij-ontvanger — hoevel duurt in de kost — kan voor het nieuws en enige muziek zorgen. Als iemand echter al dagen snakt naar een plaatje van Pat Boone en die komt maar niet, dan kan het gebeuren dat de wens in zo iemand ontstaat een grammofoon te bezitten en aangezien weergave via de radio zo goed voldoet, is het wederom begrijpelijk dat men een elektrische radiogramfoon begeert ook al is dat technisch haast ondoenlijk.

Het is daarom zo moeilijk, omdat elektrische energie uit een droge batterij bijna onbetaalbaar is. Een concurrerende Nederlandse radiofabriek die wij niet met name willen noemen maar u weet wel wie wij bedoelen, heeft bij voorbeeld een radiogramfoon voor batterijvoeding gemaakt waarin de grammofoon een elektrische motor heeft. Ons bezwaar tegen een dergelijke constructie is van dien aard dat wij de voorkeur geven aan de veermotor, zij het dat het er een is met 3 snelheden: 78 — 45 — 33 o.p.m.

Die veer heeft een dusdanige spanning, dat men niet na elke pick-up nieuw behoort op te draaien. De pick-up heeft een kristal-element en geeft dus elektrische impulsen door aan de radio, die dan voor de verdere versterking en weergave zorgt.

Het geheel is ondergebracht in een

KY 5651 B/PS

zeer nette notenhouten kast, die zo ruim is dat de droge batterij voor de radio er ruimschoots in gehuisvest kan worden. Het lijkt wel een anachronisme als men na het draaien van een paar platen zijn grammofoon weer gaat opwinden met de slinger, maar de mensen in de stroomloze gebieden vinden het helemaal niet erg en zijn al wat blij met hun elektrische grammofoon met handkracht. U vraagt zich misschien af: waar zijn dan al die gebieden zonder elektrische stroom.

Wel, om er een paar op te noemen: het gehele Nabije- en Verre Oosten. De situatie is daar zo, dat er in de sieden wel stroom is, doch daarbuiten niet en in overwegend agrarische landen betekent dat dus, dat de meerderheid van de bevolking niet over elektriciteit beschikt. Andere belangrijke gebieden bevinden zich bij voorbeeld in Afrika en Midden-, respectievelijk Zuid-Amerika. Er zijn in de wereld genoeg potentiële markten en het is alleen maar jammer dat het handelsverkeer dikwijls belemmerd of onmogelijk wordt gemaakt door invoerstruikeltrics of deviezengedreng.

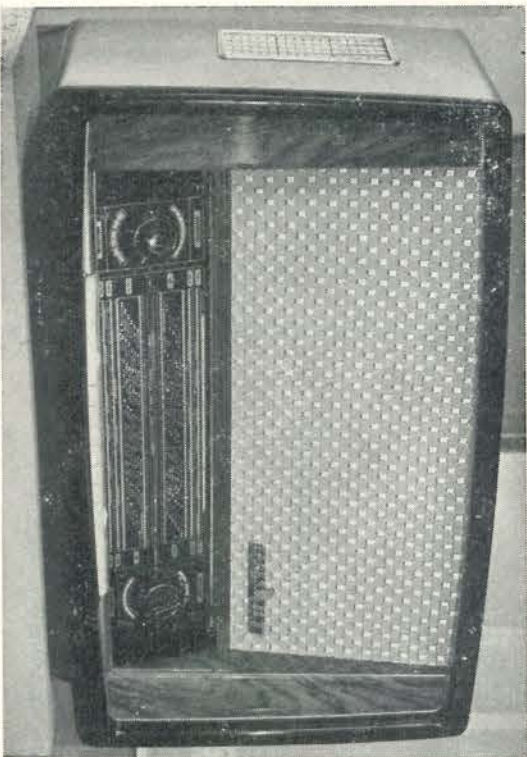
Doch in de „open” landen zijn nog voldoende afzetmogelijkheden voor onze KY 5651 BPS.

Nummer 2 is de KY 5791, oftewel het bakbeest.

Bij de KY 5791 liggen de papieren geheel anders. Dit zeer grote radiotoestel is ontworpen ten behoeve van de kleine groep fijnproevers, die een radio wenst te bezitten, die aan de hoogste technische eisen voldoet.

Dat zijn bij voorbeeld de mensen die in Singapore wonen en die niet alleen naar de plaatselijke zenders doch ook naar de BBC willen luisteren. Het zijn dikwijls vooral Europeanen die ver van het moederland het contact met thuis willen bewaren, zoals de man die wij op Ceylon ontmoetten en ons precies wist te vertellen dat ADO aan de kop ging. Dat was dus enkele maanden geleden. Hij luisterde iedere zondagavond naar de PCJ, de Nederlandse kortegolfzender die veel waardering ondervindt bij de Nederlanders in het buitenland.

(Vervolg pag. 6 kolom 1)

KY 5791